

VENZA ZRAJE

Strokovne podlage
za
prostorsko načrtovanje
zelenih površin
za spodbujanje
telesnih dejavnosti
prebivalstva

Ustrezno urejene zelene površine imajo številne prednosti za javno zdravje, vključno s psihološko razbremenitvijo in zmanjšanjem stresa, večjo telesno dejavnostjo in blaženjem raznih škodljivih dejavnikov, kot so čezmerna toplota, hrup ter onesnaženost zraka in vode. Da bi strokovno povezal tematiki prostorskega načrtovanja in javnega zdravja, je Urbanistični inštitut RS leta 2017 začel izvajati program Strokovne podlage za prostorsko načrtovanje zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti prebivalstva, ki ga v okviru razpisa na področju prehrane in telesne dejavnosti za zdravje za obdobje 2017–2019 sofinancira Ministrstvo za zdravje in je del prizadevanj Dober tek Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano.

Program, poimenovan ***Ven za zdravje***, temelji na pripravi celovitega pregleda raznovrstnih vidikov za ustrezno načrtovanje, prenavo in upravljanje zelenih površin za doseganje zdravega in kakovostnega bivalnega okolja. Njegov namen je spodbuditi in strokovno usmeriti načrtovanje in razvoj mest in naselij v Sloveniji za aktiven in zdrav življenjski slog prebivalcev vseh starosti in družbenih skupin.

Vidiki načrtovanja zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti so raznovrstni in med seboj tesno povezani. Osrednji poudarek programa je na pripravi strokovnih podlag za celovito razumevanje zelenih površin, njihove vloge, pomena in učinkov na zdravje ljudi. Obravnava različne vsebine in vidike, ki jih je treba pravočasno obravnavati v okviru prostorskega načrtovanja, da se lahko v konkretnih prostorih zagotovi ustrezna preskrbljenost z uporabnimi in privlačnimi zelenimi površinami. Na to vplivajo tako njihova količina, razporejenost, medsebojna povezanost in javna dostopnost kot kakovost, ki jo opredeljujejo za predvidene rabe primerna velikost, oblikovana zasnova, opremljenost, urejenost in varnost.

Za **kakovost bivanja** je potrebna možnost vsakodnevne uporabe zelenih površin, ki ni vezana le na preživljanje prostega časa, ampak je del vsakodnevnih opravkov, poti, učnega in vzgojnega procesa. Za čim bolj učinkovit in celosten pristop so v obravnavo načrtovanja zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti vključene tudi nekatere pomembne podporne vsebine, kot so demografske značilnosti lokalnih okolij, trajnostna mobilnost, dojemanje prostora ter sodelovalno načrtovanje in soustvarjanje.

Rezultati programa bodo splošne smernice za načrtovanje zelenih površin za spodbujanje telesne dejavnosti prebivalcev in strokovno gradivo za podporo občinam pri zasnovi pristopov in pri odločanju. Ustreznost raznih vidikov in preizkušanje uporabnosti oblikovanih smernic za strateško in podrobnejšo raven načrtovanja se preverjata na primeru občine Kočevje.

V okviru programa bodo organizirane številne strokovne delavnice, predstavitve in tematska predavanja. Končna **gradiva** bodo dostopna na spletni strani programa po aprilu 2019 in tiskana v obliki priročnika, namenjenega prostorskim odločevalcem in načrtovalcem.

<http://venzazdravje.uirs.si/>

Urbanistični Inštitut RS

mag. Ina Šuklje Erjavec, u.d.i.k.a.

inas@uirs.si 01 420 13 19 040 296 201

OBČINA KOČEVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

